

České a Saské Švýcarsko 2015

Sobota 8. – sobota 15. srpna 2015

Odjezd: v sobotu 8. srpna – v 7:00 od zahrádky La Rocket u nádraží ČD Pardubice

Návrat: v sobotu 15. srpna – do 19:00 hod

Ubytování: Hotel Bellevue, Jetřichovice 103, PSČ: 407 16 Telefon: 412 555 022

Telefon 417 878 007, www.volny.cz/hotelbellevue

Ubytování ve 2 lůžkových pokojích. Sociální zařízení na pokoji.

Stravování: v hotelu polopenze, na trasách z vlastních zásob a v restauracích na trasách. Nákup potravin v obchodě v Jetřichovicích.

Příhlášky: se zálohou 2000,- Kč.

Dáša Ehrenbergerová, tel. zam. 466 050 217; mobil 739 569 070;

e-mail ehrenbergerova@szs.pardubice.cz.

Zálohu uhradte do 21.1.2015 převodem na klubový účet; ČSOB a.s., čú.: 131627997/0300

Všeobecné pokyny:

Všichni účastníci zájezdu by měli být ve vlastním zájmu oblečení a obuti tak, aby je nepřekvapilo náhlé zhoršení počasí ve skalnatém terénu. K povinné výstroji do hor patří kvalitní obuv, čepice, nepromokavá bunda či pláštěnka, svetr, další dle vlastního uvážení. Stravování je zajištěno formou polopenze, během dne jsou nutné vlastní zásoby. Možnosti občerstvení na trasách jsou omezené, proto je nutné mít vlastní láhev s vhodným nápojem. Nezapomeňte na osobní lékárníčku. Nezapomeňte na platné cestovní doklady. Před zájezdem doporučujeme absolvovat lékařskou prohlídku. Každý účastník se účastní zájezdu na vlastní nebezpečí a během zájezdu musí dodržovat pokyny vedoucího. Všichni účastníci zájezdu jsou pojištěni proti úrazu na základě pojistné smlouvy mezi ČSTV a pojišťovnou Kooperativa a. s. Nejvhodnějšími a nejskladnějšími zavazadly do autobusu jsou kufry. Autobus nás dopraví až na místo ubytování, nebalte proto své věci do krosen či batohů s kostrou.

Trasa 2. dne je plánována částečně po německém území pro skupiny I a II. Trasy 5. a 6. dne jsou plánovány celé na německém území. Pro tyto dny je třeba si zařídit zdravotní přípojištění pro cesty do ciziny.

Trasy připravil a zájezd vede: ing. Petr Dračínský, mobil 732 959 402

Mapy: Edice KČT (1 : 50000) č.12 - Národní parky České a Saské Švýcarsko
č. 14 - Lužické hory (část trasy 1. dne)

V případě nepříznivého počasí mohou být navrhované trasy upraveny, nebo může být zvolen náhradní program.

Plánované trasy

1. den – sobota 8. srpna:

Trasa autobusu: Pardubice – Bohdaneč – Poděbrady – Nymburk - Mladá Boleslav - Bakov nad Jizerou - Bělá pod Bezdězem - Doksy - Česká Lípa - Nový Bor - Studánka - Krásná Lípa - Brtníky (188 km, vystoupí obě skupiny) - Krásná Lípa (čeká na skupinu II) - Krásný Buk - Kyjov - Doubice (198 km, čeká na skupinu I) - Rybníště - Chřibská - Jetřichovice (203 km).

Pěší trasy:

Trasa I – délka trasy 17 km, stoupání 445 m, klesání 395 m

Brtníky [1] - "V" po červené - Křížový vrch - Pod Vlčí horou, rozc. sever - "JV" po žluté - Vlčí hora [2] - Studánka Veronika - Pod Vlčí horou, rozc. jih - po červené - Vlčí hora, obec - Sněžná - Krásný Buk - Krásná Lípa [3] - po zelené - rybník Cimrák - Nad Vápenkou, rozc. - "JV" po červené - Pod Kočičákem - po žluté - Karlova vyhlídka - Nad Vápenkou, rozc. - pokračujeme po zelené - Vápenka - Doubice [4] - na kraji obce neznačenou místní komunikací kolem kostela k restauraci Stará hospoda.

Trasa II – délka trasy 8,5 km, stoupání 280 (306) m, klesání 255 (289) m

Brtníky [1] - "V" po červené - Křížový vrch - Pod Vlčí horou, rozc. sever - "JV" po žluté - Vlčí hora [2] - Studánka Veronika - Pod Vlčí horou, rozc. jih - po červené - Vlčí hora, obec - Sněžná - Krásný Buk - Krásná Lípa [3].

2. den – neděle 9. srpna:

Trasa autobusu: Jetřichovice - Chřibská - Krásná Lípa - Mikulášovice (vystoupí skupina I a II) - Krásný Buk - Kyjov (vystoupí skupina III, přijede pro skupinu skupinu I a II) - Doubice (nastoupí skupina III) - Chřibská - Jetřichovice (74 km).

Pěší trasy:

Trasa I – délka trasy 23 km, stoupání 417 m, klesání 472 m

Mikulášovice [5], náměstí - po silnici kolem Muzea nožířské tradice - Kaple Tří otců - přes trať - za poslední chalupou doleva "Z" po modré - Tanečnice [6], rozhledna - Tomášov - stále po modré - rozc. Zlodějská cesta - "JZ" po zelené - Přejchod do Německa - Wachberg - po červené společně s modrou "JV" - Weißberg [7], rozc. - "V" po červené k rozhledně - pokračujeme po červené k soutoku potoka Heidelberg s Křinicí - neznačenou cestou - hraniční přechod, Zadní Doubice, hraniční most - po červené společně s modrou - Zadní Doubice, Brtnický most - po červené - Turistický most - po červené společně se zelenou - Kyjovské údolí - po červené - rozcestí Pod Praporkem - "J" po Kyjovské skalní stezce [8], společně s Köglerovou NS - Kinského vyhlídka - po schůdkách skalní rozsedlinou do údolí Křinice na červenou značku - "SV" po červené - Dixův mlýn - Kyjov, hostinec Na fakultě.

Trasa II – délka trasy 17 km, stoupání 295 m, klesání 350 m

Mikulášovice [5], náměstí - "J" po žluté, společně se zelenou - Mikulášovice, koup. - po žluté - Hančův kříž - Mikulášovice, hraniční přechod - po červené společně s modrou - Weißberg [7], rozc. - "V" po červené k rozhledně - pokračujeme po červené k soutoku potoka Heidelberg s Křinicí - neznačenou cestou - hraniční přechod, Zadní Doubice, hraniční most - po červené společně s modrou - Zadní Doubice, Brtnický most - po červené - Turistický most - po červené společně se zelenou - Kyjovské údolí - po červené - rozcestí Pod Praporkem - "J" po Kyjovské skalní stezce [8], společně s Köglerovou NS - Kinského vyhlídka - po schůdkách skalní rozsedlinou do údolí Křinice na červenou značku - "SV" po červené - Dixův mlýn - Kyjov, hostinec Na fakultě.

Trasa III – délka trasy 7 km, stoupání 160 m, klesání 145 m

Kyjov - "Z" po červené - Pod Praporkem - Kyjovské údolí, rozc. - "JV" po zelené - U Doubice [4] - neznačeně "JV" po silnici - Doubická Stará hospoda.

3. den – pondělí 10. srpna:

Trasa autobusu: Jetřichovice - Hřensko, zast. bus Pravčická brána (vystoupí skupina I, II a III) - Mezní Louka (vystoupí skupina IV, čeká na skupinu III) - Vysoká Lípa, hotel Lípa (čeká na skupinu II a IV) - Jetřichovice (31 km) .

Pěší trasy:

Trasa I – délka trasy 20 km, stoupání 627 m, klesání 587 m

Hřensko, rozc. Tři prameny - "SV" po červené - Pravčická brána, odb. - Pravčická brána [9] - zpět na odb. - Mezní Louka [10] - pokračujeme po červené - Větrovec - Malá Pravčická brána - Šaunštejn [11] - Pod Šaunštejnem - Česká silnice - výklenková kaple Posledního soudu [12] - rozc. Pohovka - "J" po zelené - Jetřichovice [13].

Trasa II – délka trasy 13 km, stoupání 550 m, klesání 422 m

Hřensko, rozc. Tři prameny - "SV" po červené - Pravčická brána, odb. - Pravčická brána [9] - zpět na odb. - Mezní Louka [10] - pokračujeme po červené - Větrovec - Malá Pravčická brána [9] - Šaunštejn [11] - Pod Šaunštejnem - "J" po žluté - Vysoká Lípa [27], bus, restaurace U Loupežáku.

Trasa III – délka trasy 8 km, stoupání 260 m, klesání 175 m

Hřensko, rozc. Tři prameny - "SV" po červené - Pravčická brána, odb. - Pravčická brána [9] - zpět na odb. - Mezní Louka [10].

Trasa IV – délka trasy 7 km, stoupání 290 m, klesání 257 m

Mezní Louka [10] - "V" po červené - Větrovec - Malá Pravčická brána - Šaunštejn [11] - Pod Šaunštejnem - "J" po žluté - Vysoká Lípa [27], bus, restaurace U Loupežáku.

4. den – úterý 11. srpna:

Trasa autobusu: autobus má volno

Pěší trasy:

Trasa I - Jetřichovické stěny [18] - délka trasy 18 km, stoupání 694 m, klesání 694 m

Jetřichovice [13] - "J" po červené - Pavlinino údolí [14] - "S" po modré - Rynartice [15], bus - Pod Suchým vrchem - Na Tokání [16] - pokračujeme "SV" po žluté - Úzké schody [17], odb. - přes Úzké schody se po žluté vracíme zpět na rozc. Na Tokánii - "JZ" po žluté - Purkratický les - "SZ" po červené - Ostroh, Rudolfův kámen - zpět k rozc. Purkratický les - pokračujeme po červené - Vilemínina stěna, vyhlídka - Mariina skála, vyhlídka - Jetřichovice, rozc. se žlutou - po žluté "SV" zřícenina Falkenštejn - zpět na rozcestí - po červené Jetřichovice.

Trasa II - Jetřichovické stěny [18] - délka trasy 13 km, stoupání 579 m, klesání 579 m

Jetřichovice [13] - "SV" po žluté - Zřícenina Falkenštejn - Pod Suchým vrchem - "S" po modré - Na Tokání [16] - pokračujeme "V" po žluté - Úzké schody [17], odb. - přes Úzké schody se po žluté vracíme zpět na rozc. Na Tokání - "JZ" po žluté - Purkratický les - "SZ" po červené - Ostroh, Rudolfův kámen - zpět k rozc. Purkratický les - Vilemínina stěna, vyhlídka - Mariina skála, vyhlídka - Jetřichovice.

Trasa III - Jetřichovické stěny [18] - délka trasy 8 km, stoupání 429 m, klesání 429 m

Jetřichovice [13] - "SV" po zelené - rozc. Pohovka - "SV" po červené - Ostroh - rozc. Purkratický les pokračujeme po červené - Vilemínina stěna, vyhlídka - Mariina skála, vyhlídka - Jetřichovice.

5. den – středa 12. srpna:

Trasa autobusu: Jetřichovice - Hřensko - Bad Schandau - Königstein - Struppen - Weißig - Kurort Rathen (všichni vystoupí, autobus čeká) - Königstein, pevnost (všichni vystoupí, prohlídka pevnosti) - Königstein - Bad Schandau - Hřensko - Jetřichovice (80 km)

Pěší trasy:

Trasa – délka trasy 6 km, stoupání 180 m, klesání 180 m

Kurort Rathen [19], Oberrathen, centrální parkoviště - přívozem přes Labe (zpáteční jízdné 1,80 €) - Niederrathen - po červené společně s modrou - rozc. s modrou a zelenou - po modré značce - Bastei, Basteibrücke [20] - Basteikreuz - stále po modré Schwedenlöcher k potoku Grünbach - "JV" po místní červené, podél potoka - rozcestí s zelenou - "J" po zelené - rozcestí s modrou a červenou - po červené - Niederrathen - přívozem Oberrathen.

Přejezd autobusem k pevnosti Königstein [21]

Prohlídka pevnostního areálu.

6. den – čtvrtek 13. srpna:

Trasa autobusu: Jetřichovice - Hřensko - Bad Schandau (vystoupí skupina I a II) - Schmilka (vystoupí skupina III, autobus čeká na silnici k hraničnímu přechodu na všechny skupiny) - Hřensko - Jetřichovice (48 km).

Pěší trasy:

Trasa I – délka trasy 20 km, stoupání 586 m, klesání 576 m

Bad Schandau [21] - "SV" po místní červené - Pflanzengarten, rozc. s červenou a modrou - po modré, souběžně s červenou "JV" - Ostrau - pokračujeme po modré - rozc. se zelenou - po zelené - Schrammstein aussicht - zpět po zelené - rozc. s modrou - "V" po modré - Frienstein, rozc. se zelenou - po zelené "JV" - Kleiner Winterberg - rozc. s místní červenou - po ní "J" rozc. s modrou - po modré "JV" - Groß Wintergerg [22] - po zelené "JZ" - Schmilka - Kleine Bastei - po zelené zpět - Schmilka [24] - po silnici směr k hraničnímu přechodu, kde čeká autobus.

Trasa II – délka trasy 11 km, stoupání 300 m, klesání 290 m

Bad Schandau [21] - "SV" po místní červené - Pflanzengarten, rozc. s červenou a modrou - po modré, souběžně s červenou "JV" - Ostrau - pokračujeme po modré - rozc. se zelenou - po

zelené - Schrammstein aussicht - zpět na rozc. s modrou - "V" po modré - rozc. se zelenou - po zelené Kleine Bastei - Schmilka [24] - po silnici směr k hraničnímu přechodu, kde čeká autobus.

Trasa III – délka trasy 4,5 km, stoupání 180 m, klesání 180 m

Schmilka [24] - "SV" po zelené - rozc. se žlutou - "S" po žluté - rozc. s místní zelenou - po místní zelené "SZ" - rozc. se zelenou - "JZ" po zelené - Kleine Bastei - Schmilka - po silnici směr k hraničnímu přechodu, kde čeká autobus.

7. den – pátek 14. srpna:

Trasa autobusu: Jetřichovice - Hřensko, hotel Klepáč - Hřensko - Mezní Louka (čeká na skupinu III) - Vysoká Lípa, hotel Lípa (čeká na skupinu II) - Jetřichovice (30 km).

Pěší trasy:

Trasa I – délka trasy 13 km, stoupání 268 m, klesání 133 m

Hřensko [25], hotel Klepáč - "JV" po žluté - Tichá soutěska [26], dolní konec (2 km) - **převoz na pramicích** - Tichá soutěska, horní konec - Mezní můstek - Divoká soutěska [27], dolní konec (1,5 km) - **převoz na pramicích** - Divoká soutěska, horní konec - Divoká soutěska, rozc. - "V" po modré - Vysoký most - Zámeček - Vyhlídka Ptačí kámen - Vysoká Lípa [28], hotel - Dolský mlýn [29] - "V" po žluté - Starý mlýn (9,5 km) - Jetřichovice.

Trasa II – délka trasy 8 km, stoupání 191 m, klesání 10 m

Hřensko [25], hotel Klepáč - "JV" po žluté - Tichá soutěska [26], dolní konec (2 km) - **převoz na pramicích** - Tichá soutěska, horní konec - Mezní můstek - Divoká soutěska [27], dolní konec (1,5 km) - **převoz na pramicích** - Divoká soutěska, horní konec - Divoká soutěska, rozc. - "V" po modré - Vysoký most - Zámeček - Vyhlídka Ptačí kámen - Vysoká Lípa [28], hotel Lípa.

Trasa III – délka trasy 6,5 km, stoupání 161 m, klesání 10 m

Hřensko [25], hotel Klepáč - "JV" po žluté - Tichá soutěska [26], dolní konec (2 km) - **převoz na pramicích** - Tichá soutěska, horní konec - Mezní můstek - Divoká soutěska [27], dolní konec (1,5 km) - **převoz na pramicích** - Divoká soutěska, horní konec - Divoká soutěska, rozc. - "SZ" po modré - Mezní Louka [10] (3 km).

8. den sobota 15. srpna:

Trasa autobusu: Jetřichovice - Srbská Kamenice - Děčín - Jílové - Sněžník (vystoupí skupina I a II) - Tisá, tur. chata (vystoupí skupina III a čeká na všechny skupiny) - Libouchovec - Ústí nad Labem - Lovosice - Praha - Poděbrady - Bohdaneč - Pardubice (250 km).

Pěší trasy:

Trasa I – délka trasy 13 km, stoupání 395 m, klesání 400 m

Sněžník, obec [30] - "V" po zelené - Děčínský Sněžník [31] (723 m) - rozhledna - "SZ" po NS Zapomenuté pohraničí - Drážďanská vyhlídka - rozcestí s červenou - pokračujeme po červené "Z" - Sněžník - Ostrov [32] - stále po červené - Tiské stěny, tur. chata - po NS Tiské stěny - Tiské stěny, skalní náměstí - stále po NS - okruh Malými stěnami zpět na skalní náměstí - dále po červené "J" Tisá [33], parkoviště u kostela.

Trasa II – délka trasy 9 km, stoupání 235 m, klesání 215 m

1. část

Sněžník, obec [30] - "V" po zelené - Děčínský Sněžník [31] (723 m) - rozhledna - "SZ" po NS Zapomenuté pohraničí - Drážďanská vyhlídka - rozcestí s červenou - společně s červenou "Z" - Sněžník, Hřebenová bouda (5 km, stoupání 120 m).

Přejezd autobusem do Tisé [33], parkoviště u kostela.

2. část

Tisá [33], parkoviště u kostela - "S" po červené - Tiské stěny, skalní náměstí - dále po červené "JV" kolem Tiské jehly - Tiské stěny, tur. chata - po NS Tiské stěny - Tiské stěny, skalní náměstí - stále po NS - okruh Malými stěnami zpět na skalní náměstí - dále "J" po červené - Tisá, parkoviště u kostela (4 km, stoupání 115 m).

Trasa III – délka trasy 4 km, stoupání 115 m, klesání 85 m

Stejná jako **2. část** trasy II

Zajímavosti na trasách

[1] Brtníky - protáhlá přípotoční ves poprvé doložena r. 1346, nyní část obce Staré Křečany. Barokní kostel sv. Martina z mlýna pozdně barokní kaple Nejsvětější Trojice z r. 1768 s křížovou cestou a kapličkou Božího hrobu, soubor opraven koncem 20. stol. Roubené a hrázděné lidové stavby. let 1714-1717 s hranolovou věží odstřelen r. 1975. Zachován hřbitov s ohradní zdí a branou s klasicistními sochami sv. Martina a Floriána z r. 1859, klasicistní hřbitovní kaple z r. 1850. Na Křížovém vrchu na místě býv. větrného

[2] Vlčí hora - čedičový zalesněný vrch, kde je zajímavostí, že čedič obsahuje i magnetovec, který odchyluje stříčku kompasu až o 40 stupňů. Na vrcholu rozhledna, odkud spatříte výhled na České a Saské Švýcarsko, Lužické hory, Labské pískovce i Krušné hory.

[3] Krásná Lípa - obec na říčce Křinici prvně zmíněna r. 1339, v důsledku rozvoje průmyslu povýšena na město r. 1870. Barokní kostel sv. Máří Magdalény z let 1754-1758. Dochovány barokní a klasicistní dřevěné i zděné domy. Muzeum Českého Švýcarska. Sídlo správy Národního parku České Švýcarsko, zřízeného r. 2000. Severozápadně od města, poblíž červené značky zřícenina hradu Krásný Buk. Hrad vznikl před koncem 13. stol.

Informační centrum, otevřeno denně 9:00 -12:00 hod a 12:30 - 18:00 hod. (červen - srpen)

[4] Doubice - malá obec složena ze dvou stavebně splývajících částí, Stará Doubice prvně zmíněna r. 1457 při sklářské huti, Nová Doubice vznikla v 18. stol. rozparcelováním šlechtického statku. Zachovány četné stavby lidové architektury, zejména dřevěné domy s podstávkami. Klasicistní kostel Nanebevzetí Panny Marie z let 1811-1814 po r. 1950 zpusťl, opraven v letech 1975-1988 stejně jako mariánská kaplička na hřbitově. V obci je hospůdka s názvem Stará hospoda. V jejím okolí zajímavé vyřezávané sochy.

K obci v minulosti patřila ještě osada Zadní Doubice v údolí Křinice při státní hranici, doložena r. 1547, po 2. světové válce zanikla. V místě památník obětí pochodu smrti z r. 1945.

[5] Mikulášovice - původně uhlířská osada připomínána r. 1446, od 19. stol. rozvoj průmyslu nožířského a textilního, na město povýšena r. 1916. V centru hřbitovní kostel sv. Mikuláše z let 1551-1555, barokně přestavěn r. 1695 a do dnešní podoby upraven r. 1750. Barokní fara z 18. stol. Dochovány cenné klasicistní městské domy a dřevěná patrová stavení s podstávkami. Na východním okraji při silnici barokní kaple Nejsvětější Trojice z r. 1714. Severovýchodně od města zřícenina větrného mlýna z r. 1555.

Informační centrum, otevřeno denně mimo pondělí 9:00 - 16:00 hod.

[6] Tanečnice - vrchol 598 m, už ve 30. letech 19. století na vrcholu Tanečnice stála dřevěná vyměřovací věž. Na jejím místě byla v roce 1905 postavena dnešní rozhledna, která je považována za nejseverněji položenou rozhlednu Česka. Zděná stavba je vysoká 26 metrů. Z vyhlídkové plošiny můžete spatřit Jizerské hory, Krkonoše, České středohoří nebo Labské pískovce. Jednotné vstupné 10,- Kč.

[7] Weifberg - vrchol 478 m s dřevěnou rozhlednou. Rozhledy na České i Saské Švýcarsko. Rozhledna je volně přístupná, bez poplatku.

[8] Kyjovská skalní stezka - souběžně s údolní silnicí, která byla vybudována Horským spolkem v letech 1905-1906, vede po skalách 1,7 km dlouhá turistická stezka, kterou zřídila Kyjovská sekce Horského spolku pro nejsevernější Čechy. V letech 1991-1998 byla Klubem Českých turistů Krásná Lípa kompletně zrekonstruována. Trasa vede po žluté a je vedena společně s Köglerovou stezkou skalnatým terénem, s množstvím krásných vyhlídek na bizarní skalní útvary, což připomínají i jejich názvy: Pekelná brána, Kočka a Pes, Skalní Bratři, Lví doupě, Obří hlava, Praporek, Vikingská loď apod.

[9] Pravčická brána - největší přirozená skalní brána na našem kontinentu, národní přírodní památka. Je považována za nejkrásnější přírodní útvar Českého Švýcarska a tvoří symbol celé oblasti. Rozpětí oblouku u dna je 26,5 m, výška otvoru 16 m, šířka 7-8 m, minimální tloušťka 3 m, vrcholová plošina brány je 21 m nad jejím dnem. Od místa vstupu do areálu se rozbíhají upravené

stezky a schodiště na jednotlivé vyhlídky, odkud můžeme pozorovat samotnou Pravčickou bránu nebo se kochat působivými pohledy do blízkého i vzdálenějšího okolí. Neodmyslitelně k Pravčické bráně patří výletní zámeček Sokolí hnízdo. Vybudován byl r.1881 na místě chatrče z dubové kůry, která sloužila jako výčep. Původně bylo Sokolí hnízdo využíváno k ubytování významných hostů zdejšího rodu Clary-Aldringenů. Dnes se v prvním patře nachází galerie fotografií Juliuse Puffera s možností zakoupení plakátů, magnetů a pohledů tohoto fotografa. V přízemí se dochovala stylová restaurace vyzdobená původními malbami.

Otvírací doba: denně 10:00 - 18:00 hod. Vstupné: dospělí 75 Kč, děti, studenti a důchodci 25 Kč.

[10] Mezní Louka - původně lesovna, od r. 1892 lázně, změněné na hotel. Lidová architektura, zejména č.p. 37 - patrový dům s kamenným portálem z r. 1794, dřevem obloženým patrem a mansardovou střechou. Středisko turistického ruchu, křižovatka značených cest a východisko do Českého Švýcarska. Při silnici na Hřensko (asi 800 m) Cikánský smrk, mohutný exemplář smrku ztepilého, stáří přes 200 let, výška 30 m.

[11] Šaunštejn - zbytky skalního hradu Šaunštejn, nazývaného také Loupežnický hrad, stojí na mohutném pískovcovém bloku v Jetřichovických stěnách. Vrcholovou plošinu hradu, dlouhou asi 70 metrů a širokou 15-20 metrů, tvoří několik bloků, které jsou dnes spojené můstky. V severní části je do skály vyhloubena spodní část hlavní věže, malá místnost se sedátkem a hluboká prostora džbánovitého tvaru, která je považována za cisternu či hladomornu, zřejmě však sloužila jako skladiště. Další dutina ve skalním bloku byla pravděpodobně stájí nebo vrátnicí. Z dřevěných objektů se nic nedochovalo. Výstup na horní plošinu vede úzkou štěrbinou po schodech a ke konci po kovovém žebříku. Z okraje plošiny se otvírá pěkný výhled. Šaunštejn je volně přístupný. Hrad byl vybudován zřejmě na konci 14. nebo na počátku 15. století na ochranu České cesty. V roce 1431, kdy byl hrad majetkem Berků z Dubé, jej marně obléhalo drážďanské vojsko a v roce 1444 vojsko lužického Šestiměstí. Později však hrad ztratil význam. Poslední zmínka o hradu je z roku 1490, pak byl Šaunštejn opuštěn a zpusťl. Po třicetileté válce se zde usadili zběhové a lupiči

[12] Výklenková kaple Posledního soudu - při historické obchodní trase - České silnici, nechala roku 1740 Marie Anna Knyová vytesat kapli Posledního soudu. Sto let po vybudování kaple nechal potomek paní Knyové, vdovy po hostinském a rychtáři z Jetřichovic, kapli opravit a vybavit obrazem s motivem Posledního soudu. Autorem současného obrazu z roku 2008 je Miroslav Hejný.

[13] Jetřichovice - první zmínky o obci se objevují na konci 14. století v souvislosti s blízkým skalním hradem Falkenštejnem. Písemné prameny z 16. a 17. století dokládají, že v blízkosti obce byly pily, v nichž se zpracovávalo dřevo z okolních lesů. Tyto lesy sloužily i jako honitební revír a pro získávání pryskyřice, kolomazi, kalafuny a pryskyřičného oleje ve smolných pecích. Dnešní obec Jetřichovice vznikla spojením čtyř na sobě původně nezávislých vsí, jež patřily do jedné farnosti. Tyto obce patřily čtyřem různým rodům – Michalicům, Berkům z Dubé, Kinským a Vartenberkům. Obec byla r. 1778 vydrancována při pruském vpádu vojáky a vojenskými zběhy. Roku 1889 byla v Jetřichovicích otevřena škola, v níž se vyučovalo až do roku 2011. Do konce 2. světové války fungovalo v okolí Jetřichovic několik mlýnů (dodnes se zachovalo torso Dolského mlýna), od r. 1722 je doložen lis na olej. Dnešní areál školy v přírodě dříve sloužil jako továrna na nitě. Do r. 1945 tvořili většinu obyvatelstva lidé německé národnosti. Po odsunu se počet obyvatel některých oblastí v okolí snížil až na jednu desetinu a zanikla část obce Zadní Jetřichovice. Kostel svatého Jana Nepomuckého stojí na místě, kde původně stávala starší kaple z roku 1748. R. 1828 byla ke kostelu přistavěna věž. Zařízení kostela pochází většinou z 19. století, nejzajímavějším dílem je barokní socha Panny Marie. Po 2. světové válce kostel chátral, v letech 1992–1993 byl renovován a r. 1993 znovu vysvěcen.

[14] Pavlinino údolí - často označované též jako Pavlino, je asi 3,5 km dlouhé kaňonovité údolí, které vytvořila říčka Chřibská Kamenice v křídových pískovcích mezi Studeným, Rynarticemi a Jetřichovicemi. Úzké a místy až 120 m hluboké zalesněné údolí se klikatí mezi strmými skalnatými srázy. Pro svou přírodovědnou a estetickou hodnotu bylo Pavlinino údolí v roce 1993 prohlášeno přírodní rezervací. V blízkosti vodního toku roste žlutucha orlíčkolistá, mokryš vstřícnicolistý a střídavolistý, podbílek šupinatý pravý, prvosenka vyšší a vzácná přeslička luční. Z lesních rostlin jsou zastoupeny například žebrovice různolistá, osladič obecný, udatna lesní, věsenka nachová, dymnivka dutá nebo vřes obecný. Vyskytuje se zde například kamzík horský, který byl nedaleko odtud vysazen na počátku 20. století. V potoce žije mihule potoční a pstruh potoční, v jeho okolí se vyskytuje vydra říční, ledňáček říční a čáp černý. Pravidelně zde také

hnízdí skorec vodní a konipas horský. Hojně se vyskytuje netopýr vodní a byl zde prokázán i výskyt vzácného netopýra Brandtova.

[15] Rynartice - dnes má obec rekreační charakter. Naleznete zde nebývalé velké množství kapliček, které zde byli v minulosti postaveny. Stavěli je zde místní obyvatelé podél tzv. "kostelních stezek" do Jetřichovic a Chřibské. Ozdobou vesničky je malý hotel Zámeček, který byl původně postaven jako lovecký zámeček. Roku 1832 začal majitel panství Rudolf Kinský stavět lávky a mosty, upravovat cesty, aby tak pro turisty zpřístupnil Jetřichovicko. Roku 1864 byl vydán jeden z prvních turistických průvodců u nás zahrnující oblast Českého Švýcarska, které patřilo Kinským, tedy oblast Jetřichovicka. Autorem byl knížecí lesní adjunkt Ferdinand Náhlík z Rynartic. Tohoto průvodce si turisté mohou v informačních centrech zakoupit i dnes.

Trpasličí jeskyně - toto pohádkové místo se nachází nedaleko silnice z Rynartic do Jetřichovic. Roku 1833 sochař Ernest Wahr vytesal postavičky Sněhurky a 7 trpaslíků do skal uprostřed lesů. Najít je všechny je celkem zábavná hra. Že objevíte všech 7 trpaslíků nezaručujeme. I když jsou trpasličí nedaleko od sebe a jsou barevní, zjeví se vám vždy, když to nejméně čekáte. Určitě je najdete všechny, ale dá to zabrat.

[16] Na Tokání - kotlinka v hlubokých lesích mezi skalami nedaleko Rynartic, obývaná už od středověku, dostala název od kdysi zde tokajících tetřevů. Od starých časů zde stávala útulna panských myslivců. První sruby již pro panstvo byly vybudovány již roku 1756. Kolem roku 1855 tu byl postaven lovecký zámeček, zničený požárem v r. 1905. Dnešní budovy v alpském stylu nechal vystavět kníže Kinský, který se tu zdržoval v době tetřevích lovů.

[17] Úzké schody - průrva původně nazývána Trpasličí roklí, lidově Úzké či Andělské schody i Myší díry. Na vrcholu je hezká vyhlídka do okolí. Spatříte tu kamenný erb Wileminy Kinské.

[18] Jetřichovické stěny - Oblast skalních vrcholů severně od obce Jetřichovice. Nejznámější vyhlídka **Mariina skála** nabízí široký rozhled do okolí ve výšce 428 m n. m. na celé České Švýcarsko s Růžovským vrchem v popředí. Na severu lze dohlédnout až do Saského Švýcarska a na východě vykukují vrcholky Lužických hor. Altán na vrcholové skále byl postaven v roce 2006, poté co původní stavbu, stejně jako les pod skálou, zničil požár. Na jih od Mariiny skály se na okrajovém suku masivu nacházel ve středověku skalní hrádek **Falkenštejn**. Vrchol s několika skalními světničkami je obtížně přístupný rozsedlinou mezi skalními bloky. Hrad byl založen zřejmě v 1. polovině 14. století, první písemná zmínka je z roku 1395. Na značené stezce severně od Mariiny skály příroda vyhloubila obrovský skalní převis Balzerovo ležení známý také jako Tetřevna. Na tomto místě se kdysi scházeli lovci zde již vyhynulého Tetřeva hlušce. Další oblíbená vyhlídka **Vilemínina stěna** (439 m n. m.) byla pojmenována po Vilemíně, manželce knížete Rudolfa Kinského. Také na tomto místě stával kdysi altán. Výhledy jsou zejména směrem na Jetřichovice k jihu a západu.

Zajímavou vyhlídkou s altánem je **Rudolfův kámen**. Původně se nazývala Vysoký kámen nebo také Ostroh. Rudolfův kámen je výrazný pískovcový vrch v nadmořské výšce 484 metrů. Vyhlídka dostala svůj dnešní název podle knížete Rudolfa Kinského, který skálu navštívil v roce 1824 a nechal zde vybudovat vyhlídku se 170 schody. Nedávno byla vyhlídka znovu opravena a je zde báječný rozhled do kraje. Západní okraj zdobí velké inkrustace, odolné pískovcové útvary s vyšším obsahem železa.

[19] Kurort Rathen - lázeňské městečko. Díky své klidné poloze, je jedním z nejnavštěvovanějších míst Labských pískovců, leží v dostupné lokalitě, ale zároveň nabízí opravdový klid mezi divokým údolím a skalními masivy. Turistický ruch se tu začal rozvíjet s prvním parníkem "Královna Marie", který byl na Labe posazen r.1837. Dalším dopravním prostředkem, který návštěvníkům z blízkého okolí i vzdálenějších míst umožnil dopravu do Rathenu, byla železnice. Řeka Labe rozděluje Rathen na dvě lokality: Oberrathen (horní) a Niederrathen (dolní), které spojuje historický přívoz.

[20] Basteibrücke - skalní most je jednou z největších dominant a symbolů Saského Švýcarska. Kamenný most je prvním turistickým evropským mostem, má na délku 76 metrů a překlenuje hlubokou propast Mardertelle (Kuní jámu). Spojuje mezi sebou Bastei a skalní hrad Neurathen. Vznik mostu se datuje do roku 1851 a jednalo se vůbec o první evropskou stavbu pro turisty. V okolí se dá pokochat výhledem z mnoha vyhlídek jak na skály, tak na údolí Labe.

[21] Pevnost Königstein - Pevnost ležící v Saském Švýcarsku na levém břehu řeky Labe, je největší vojenskou pevností a hradem v Evropě. Pevnost stojí na stolové hoře, jejíž plošina má

výšku 247 m.n.m. K vidění je zde padestát historických staveb, jako například nejstarší dochovaná německá kasárna z 16. století nebo hradby z pískovcového kamene přes 40 metrů vysoké. Trasa kolem hradeb měří kolem dvou kilometrů a ohromující výhledy určitě stojí za procházku. Otevře se vám hned z několika míst překrásný výhled do údolí řeky Labe, na Saské Švýcarsko a rovněž na východní výběžky oblasti Krušné hory.

Informační materiály o pevnosti je možné obdržet v češtině.

Vstupné do pevnosti:

dospělí 8 €, zlevněné vstupné 6 €, mini rodinné 13 €, rodinné 21 €. Audio průvodce 2,5 €.

Mini rodinné vstupné je určeno pro 1 dospělou osobu a max. 2 děti do 16 let. Rodinné vstupné může být zakoupeno pro 2 dospělé a max. 4 děti do 16 let.

[22] Bad Schandau - nejstarší lázeňské a rekreační město v Saském Švýcarsku na soutoku Labe s Křinicí. První osadníci sem přišli poč. 14. stol., od r. 1470 je městem. Vznik lázní po r. 1730, kdy byl v údolí Křinice objeven železitý pramen. V minulosti se obyvatelstvo živilo obchodem s obilím, dřevem, solí a kamenem a také lodní dopravou. plavení dřeva po Křinici je doloženo již v 16. stol., stavba lodí již v r. 1597. Paroplavba po Labi od r. 1837. V Königsteiner StraÙe stará celnice, vedle ní solnice z r. 1751. Na západní straně náměstí budova Brauhof (býv. pivovar z r. 1680. Kostel sv. Jana (Johanniskirche) z r. 1645, přestavěn po požáru města r. 1704; v interiéru renesanční kazatelna vytesaná z jednoho kusu pískovce a renesanční oltář z pískovce, mramoru a drahokamů z 16. stol. V údolí Křinice lázeňská část s parkem (upraven r. 1947). Chloubou lázní jsou po povodních zrekonstruované termální lázně Toskana Therme. V části Ostrau 50 m vysoký, volně stojící výtah na plošinu Ostrau Scheibe. Výtah funguje od roku 1904 (od r. 1954 technická památka). Údolím Křinice vede historická elektrická dráha.

[23] GroÙer Winterberg - vrchol (556 m). Rozhledna, hotel a restaurace "Velký zimní kopec" je nejvýše postavenou usedlostí v Saském Švýcarsku. Z vrcholu kopce je nádherný výhled, při jasném počasí dohlédnete až k Drážďanům. Budova ve švýcarském stylu byla postavena r. 1848, původně jako lovecký zámeček, koncem 19.stol., po přístavbě pravého postranního křídla, byl dům určen pro veřejnost, od této doby je budova využívána jako hotel s výletním lokálem.

[24] Schmilka - původně ves plavců a vorařů, dnes zde najdete vzorně udržované hrázděné a obvazcové stavby lidové architektury.

[25] Hřensko - malebná obec ležící na soutoku Labe a Kamenice se zcela soustředí na cestovní ruch. S nadmořskou výškou 115 m n. m. je nejnižší položenou obcí České republiky. Příroda, do níž je Hřensko zasazeno, je obdivuhodná. Oblíbený je mohutný kaňon Labe, z něhož vstupuje mezi skály neméně krásné údolí vinoucí se podél řeky Kamenice. Značná část obce se rozkládá v tomto údolí, které je z obou stran obklopeno vysokou hradbou skalních stěn. Díky nízkým teplotám mezi skalami se zde daří horským rostlinám, což je při nízké nadmořské výšce Hřenska raritou. První zmínka o Hřensku pochází z 1488, kdy zde stála krčma (Horniss Kretzmar) sloužící vorařům, od 16. století se zde začali usídlovat další obyvatelé. Obživu jim zajišťovala těžba a plavení dřeva, vznikaly zde sklady zboží a rozrůstaly se krčmy. Za panování hrabat Clary-Aldringenů došlo k prudkému rozvoji turistiky, byl zde založen jeden z prvních Horských spolků v Česku. V centru obce kostel sv. Jana Nepomuckého z let 1486 - 1787. Jedná se o nejnižší položený kostel v České republice.

[26] Edmundova soutěska - dříve nazývaná Tichá nebo Dolní, skalnatý kaňon řeky Kamenice, poslední ze tří soutěsek na dolním toku řeky. Pro turistiky byla zpřístupněna r. 1890 majitelem panství Edmund Clary-Aldringenem. V neprůchodném úseku plavba na pramicích. Otevřena denně od 9:00 - 18:00. Vstupné: dospělí 80,- Kč, děti (od 3 do 15 let) 40,- Kč, důchodci 40,- Kč.

[27] Divoká soutěska - hluboký skalnatý kaňon řeky Kamenice, navazující u Mezního můstku na Edmundovu soutěsku. Od Mezního můstku vede stezka k dolnímu přístavišti, další 450m dlouhý úsek přístupný jen na člunech. Pro turistiky byla soutěska zpřístupněna v roce 1898. Otevřena denně od 9:00 - 17:00. Vstupné: dospělí 60,- Kč, děti (od 3 do 15 let) 30,- Kč, důchodci 30,- Kč.

[28] Vysoká Lípa - ves tvoří nejcennější soubor lidové architektury v okolí. Od r. 1995 vyhlášena vesnickou památkovou zónou. Vedle roubených patrových domů jsou výrazně zastoupeny i hrázděné štíty a patra. Největší soustředění staveb je v jz. svažité části.

[29] Dolský mlýn - romantický mlýn na soutoku řeky Kamenice a Jetřichovické Bělé. Zřícenina původního trojkolového mlýna a pily pochází z roku 1515. Z původní stavby zůstalo dochováno pouze torzo obvodových zdí. V roce 2007 byl Dolský mlýn vyhlášen kulturní památkou. Ve mlýně

se natáčela v r. 1952 pohádka Pyšná princezna. Ve filmu ho navíc můžete vidět i s náhonem, v záběru na celé stavení a plně funkční. V roce 2008 se zde ještě natáčela pohádka Peklo s princeznou. Nedaleko mlýna východním směrem při žluté značce železobetonový most z r. 1902. Byl to první most z předpjatého betonu v tehdejší Rakousku-Uhersku. Za mostem na levém břehu památný strom, osamocený mohutný exemplář smrku stepilého. Královský smrk se pne do výšky 27 metrů a jeho kmen má obvod kolem tří metrů. Žije už více jak 180 let.

[30] Sněžník - obec založena roku 1653, jako ves lesních dělníků, za druhé světové války tu byl tábor francouzských zajatců. Roku 1883 sem přijeli první cyklisté na velkých kolech z Drážďan. Lidová architektura - patrové hrázděné domy.

[31] Děčínský Sněžník - stolová hora (723 m n.m) se vypíná nad městem Děčín v panenské krajině Labských pískovců. Na nejvyšším bodě hory byla roku 1864 postavena 33 m vysoká kamenná rozhledna. Po vystoupení 153 schodů se z ní otevře překrásný kruhový výhled na Českosaské Švýcarsko, Labské pískovce, Lužické hory, Krušné hory, České Středohoří s Milešovkou a údolí Labe s četnými stolovými horami v Německu. Za perfektní viditelnosti lze dohlédnout přes Ještěd dokonce až k Jizerským horám.

[32] Ostrov - rekreační obec při státní hranici. Rybník na potoku Ostovská Bělá. V okolí pískovcové skalní město - Ostrovské skály. Pískovcové věže vysoké až 20 m jsou roztroušeny po obvodu údolí při horním toku potoka Ostrovská Bělá. Stěny a věže jsou vyhledávány horolezci pro charakteristickou tvrdost a příznivé vrstvení horniny. Záp. část též označována jako Volské kameny.

[33] Tisá - Obec je bránou k romantickému kraji Labských pískovců. V centru obce pozdně barokní kostel sv. Anny, od kterého vede přímá cesta do Tiských stěn. Zavede nás do fantastického skalního města s mnoha bizarními pískovcovými útvary. Dnes je celá oblast rájem turistů i horolezců, pro které je zde 113 registrovaných lezeckých cest. Vedle Malých a Velkých stěn se severně od Tisé nalézají méně navštěvovaná skalní města - Ostrovské a Rájecké skály. Tisá se nachází v chráněné krajinné oblasti " Labské pískovce" 20 km od krajského města Ústí nad Labem. Obec leží v Děčínských stěnách, známých jako Českosaské Švýcarsko, ve výšce 550 m.